

Ірина Михайленко, кандидат педагогічних наук, доцент

*кафедри іноземних мов та компаративістики
Дрогобицького державного педагогічного університету
ім. І. Я. Франка*

З ДОСВІДУ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У статті розглядається можливість використання інтерактивних технологій при навчанні іноземних мов. Інтерактивна методика сприяє підвищенню мотивації тих, хто навчається, а також створює комфортний мікроклімат у аудиторії, що підвищує якість навчання.

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток зовнішньоекономічних зв'язків України сприяє зростанню інтересу громадян різних вікових категорій, соціальних прошарків та професійних галузей до вивчення іноземної мови. Домінуючим мотивом при цьому є чисто прагматичний: оволодіти мовою за короткий термін з метою застосування набутих знань у професійній діяльності.

Таке навчання має свої особливості. По-перше, вік слухачів варіюється від 15 до 55 років, при цьому, вік 40% з тих, хто навчається, є 35 років і старше. Їм досить важко уявити себе учнями і тому, на нашу думку, викладач має використовувати такі навчальні технології, які сприяли би створенню емоційно-комфортного мікроклімату та були б здатні захистити самооцінку слухачів.

Крім того, заняття проходять у вечірні години і тривають до 4 – 5 годин. Це вимагає довготривалого інтелектуального та емоційного напруження з боку тих, хто оволодіває мовою.

У зв'язку з вищевказаними особливостями навчання завданням викладача є максимальне включення слухачів в роботу на занятті. Щоб підтримувати увагу та інтерес протягом всього заняття, треба використовувати різні активні форми навчальної діяльності, в тому числі і ігри.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз літератури (Г.Ф. Кривчикова [2], Д.А. Хілл [5], Н. Мелвер [6]) показують, що в навчанні іноземних мов останнім часом з'явилися нові тенденції – це використання інтерактивних технологій. У зв'язку з цим досить доречним, на нашу думку, буде організація такої форми навчання, при якій є можливість використання інтерактивних форм роботи. За визначенням І. О. Зимньої, інтерактивність є одним із складників спілкування, що регулює взаємодію партнерів і безпосередньо пов'язана з їх спільною

діяльністю, спрямованою на розв'язання спільної задачі, і веде до диференціації функцій [1]. Ця взаємодія має бути організована викладачем таким чином, щоб дати можливість кожному слухачеві правильно бачити та оцінювати себе, розвиваючи свої індивідуальні уміння. Крім того, ми вважаємо, що кооперативно-інтерактивні технології сприяють стимулюванню внутрішньої та зовнішньої мотивації тих, хто навчається.

Мета статті. Розглянути як застосовується інтерактивна технологія на занятті з англійської мови.

Виклад основного матеріалу. При організації навчальної роботи з використанням інтерактивних методів треба пам'ятати, що це форма організації навчання у малих групах, об'єднаних спільною метою. При такій організації навчання викладач керує роботою кожного суб'єкта навчання опосередковано, через завдання, якими він спрямовує діяльність групи. Робота в парах застосовується і як окрема технологія навчання, і як підготовчий етап до роботи в групах, який допомагає розвинути у слухачів інтерактивні уміння і навички.

Слово “інтерактив” походить від англійського слова “interact”, де “inter” – взаємний, серед інших, а “act” – діяти. Таким чином, інтерактивний – здатний до взаємодії, діалогу [3].

Розглянемо застосування інтерактивної технології на занятті з англійської мови. Оволодіння мовою означає оволодіння такими видами мовленнєвої діяльності, як читання, говоріння, письмо та аудіювання. При організації роботи з формування навичок переглядового читання (skimming), коли за короткий термін треба отримати інформацію з великого за обсягом тексту, треба:

1. Примірник тексту для кожної групи.
2. Картки з реченнями для заповнення пропусків до нього для кожної команди.

З ДОСВІДУ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Група ділиться на окремі міні-групи по 3 – 4 студенти в кожній. Одна особа призначається секретарем у своїй групі. Викладач прикріплює декілька примірників з текстом до різних частин дошки на відстані 70 см один від одного, щоб забезпечити вільний доступ кожної із команд до власного примірника. Кожний член команди отримує картку з реченням, яке містить варіанти відповідей до нього.

Після команди викладача члени команди по одному підходять до відповідного примірника тексту і шукають правильний варіант свого речення. Повертаючись до команди, учасники повідомляють правильний варіант секретарю, який фіксує його в зошиті.

На цю роботу відводиться певний час залежно від кількості речень та обсягу тексту. На основі отриманих відповідей команда повинна написати повідомлення, що відтворює основний зміст тексту. Студенти читають свої повідомлення. Група, яка написала найбільш наближене до оригіналу повідомлення, є переможцем. Якщо текст є дуже великим за обсягом, його можна поділити на окремі частини, і кожна команда буде працювати над своєю частиною за вищезначеною схемою.

Під час оголошення кожного командного повідомлення учасники з інших міри-груп уважно слухають і роблять деякі нотатки. Далі командам надається кілька хвилин на відтворення послідовності розташування усіх прослуханих уривків у тексті. Учасники зачитують варіанти відповіді. Переможцем є група, версії якої найбільше збіглися з оригіналом.

Цікавим, на наш погляд, є застосування кооперативно-інтерактивної методики для формування навичок писемного мовлення. Традиційно викладач читає студентам уривок з тексту або диктує слова і словосполучення. При застосуванні вказаної вище технології пропонується інший – ігровий – варіант диктанту: “Running Dictation” (“Диктант в русі”). Такий диктант передбачає не лише занотування слів, але й читання, і диктовку речень один одному, і встановлення порядку абзаців в тексті, і подальшу перевірку правопису в міні-групах, – все це в формі гри.

Для проведення диктанту треба поділити слухачів на міні-групи. Це ми робимо за допомогою прислів'їв, ділячи їх на 3 – 4 частини. Студенти мають знайти свою групу, поєднавши прислів'я у єдине ціле. Текст диктанту прикріплюється на дошку. Його обсяг не повинен

перевищувати 10 – 15 простих речень. Кожен студент підходить до тексту диктанту і має запам'ятати як мінімум 4 слова, а як максимум – усе речення. Повертаючись, учасники команди диктують речення або слова, які вони запам'ятали, іншим членам команди, які фіксують їх у власних зошитах. Коли час, відведений на виконання цього завдання, спливає, викладач запрошує усіх студентів зайняти свої місця.

Студенти перевіряють кількість речень, читаючи їх один одному. Потім вони читають свої речення викладачу. Група, яка написала найбільшу кількість речень, є переможцем 1 туру.

У 2 турі команди міняються зошитами, перевіряють та випишують слова, в яких було зроблено помилки. Та команда, яка зробила найменш помилок, є переможцем 2 туру.

На наш погляд, такі парні та групові форми роботи сприяють розвитку навичок міжособистісного спілкування та колективної взаємодії. Вони породжують зацікавленість не тільки у власному успіху, а й у успіху інших членів команди, створюють комфортний мікроклімат у групі.

Висновки. Таким чином, зростання кількості людей, які бажають вивчати англійську мову не заради особистого задоволення чи престижу, а з тієї причини, що англійська мова стала їх ключем до міжнародних ділових операцій, технологічного розвитку їхніх фірм та ведення торгівлі, сприяють переосмисленню мети вивчення іноземних мов.

1. Зимняя И.А. “Психология обучения иностранным языкам”. – М.: Просвещение, 1991. – 222 с.

2. Кривчикова Г.Ф. “Интерактивное навчання іношомовного писемного мовлення студентів мовних спеціальностей”// *Іноземні мови.* – 2002. – №3. – С.17 – 20.

3. Пометун О.Ш., Пироженко Л.В. “Сучасний урок. Інтерактивні технології організації навчання”: *Науково-метод. посібник.* – К.: А.С.К., 2003. – С.8, 24, 37.

4. Evans Virginia, Doodley Jenny “Enterprise. Intermediate Coursebook”. – Express Publishing, 2001. – 165 p.

5. Hill DA “English Teaching Essentials. Pairwork and Groupwork”. // *Іноземні мови.* – 2004. – №4. – С.26 – 28.

6. Melver Nick. “How Do I Organise My Students Into Groups”// *Іноземні мови.* – 2001. – №4. – С. 22 – 23.